

30 Ιουνίου, 1992

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 816/91, 840/91 & 841/91).

Διοικητική Πράξη — Επανεξέταση μετά από την ακυρωτική απόφαση
— Χαρακτηριστικά νέας πράξης — Ουσιώδης χρόνος —
Δεσμευτικό όμως το κατά την επανεξέταση ισχύον δίκαιο, ενόψει
της αρχής της νομιμότητας στη δημόσια διοίκηση.

5

Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου —
Διορισμοί και Προαγωγές — Κατ' εξαίρεση δυνατότητα
αναδρομικής ισχύος τους — Η περίπτωση της *Soteriades and
Others v. Republic*.

10

Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου — Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου —
Υπάλληλοι — Προαγωγές — Έκδηλη υπεροχή — Στον αιτητή το
βάρος της αποδείξεώς της — Νομική έννοια του όρου από την
νομολογία.

15

Οι αιτητές επεζήτησαν με τις προαγωγές την ακύρωση της
προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Προϊσταμένου
Υπηρεσίας Β' (Διοικητικού Προσωπικού).

Η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν προϊόν επανεξέτασης μετά 20
την ανάκληση προηγουμένων προαγωγών λόγω της κηρύξεως ως
αντισυνταγματικού του Νόμου 149/88.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, 25
αποφάσισε ότι:

1. Η επίδικη πράξη εκδόθηκε μετά από επανεξέταση των

5 προαγωγών, σε συμμόρφωση με αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η νέα πράξη, που εκδίδεται μετά από ακυρωτική απόφαση, ανάγεται στο χρόνο έκδοσης της παλαιάς, εξαλείφει εις τινος την προσβαλλόμενη πράξη ή

10 απόφαση και επαναφέρει τα πράγματα στο πραγματικό και νομικό καθεστώς του χρόνου της διοικητικής πράξης που ακυρώθηκε. Η διοίκηση έχει καθήκον να προβεί σε νέα κρίση, με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που λήφθηκε η απόφαση (Βλ. *R. v. Sa-*

15 *frides, Pashalis v. R.*).

2. Όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί σε σειρά αποφάσεων, η νέα πράξη, έστω και αν της δοθεί αναδρομική ισχύς, εκδίδεται κατά λογική ανάγκη στο παρόν και όχι στο παρελθόν. Στο παρόν όμως δεσμευτικό είναι το ισχύον δίκαιο, τόσο το νομοθετημένο, όσο και το νομολογιακό. Το γεγονός, ότι το δίκαιο αυτό είναι άλλο από εκείνο που ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσης της πράξης που ακυρώθηκε, δεν του αφαιρεί τη δεσμευτικότητα, ούτε αίρει την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής πράξης, που σημαίνει κατ' ανάγκη δέσμευση της Διοίκησης από το ισχύον δίκαιο.

3. Το Συμβούλιο Προσωπικού έλαβε υπόψη τον Κανονισμό 4 (3)(β) των Κανονισμών, τον Κανονισμό 10, παράγραφοι (1) και (4), όπως τροποποιήθηκε με την Κ.Δ.Π. 91/89, ημερ. 25 21.4.89 και τον Κανονισμό 10, παράγραφος (7), όπως τροποποιήθηκε με την Κ.Δ.Π. 163/90, ημερ. 13.7.90.

30 Η Κ.Δ.Π. 91/89 έχει ημερομηνία έκδοσης την 21.4.89, συνεπώς ήταν ισχύον δίκαιο κατά τον πρώτο ουσιαώδη χρόνο. Η Κ.Δ.Π. 163/90, που εκδόθηκε μετά τον πρώτο ουσιαώδη χρόνο των προαγωγών, δεν επέφερε οποιαδήποτε τροποποίηση στα κριτήρια του Κανονισμού 10(7), εκτός από το δικαίωμα να καλεί η Αρχή τους υποψήφιους σε 35 συνεντεύξεις, πράγμα το οποίο η Αρχή δεν έπραξε. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Αλίκη Λιμνάτου κ.ά ν. Ε.Ε.Υ. κ.ά., Γρηγοροπούλου κ.ά. ν. Δημοκρατίας, Καραγιώργης κ.ά. ν. Δημοκρατίας*).

40 Η Αρχή δεσμευόταν να εφαρμόσει το ισχύον δίκαιο αναφορικά με τη διαδικασία των προαγωγών και για το λόγο ότι η προγενέστερη ενώπιόν της διαδικασία έπασχε. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 10(5) των Κανονισμών, "Αι προαγωγαί ενεργούνται υπό της Αρχής. Προ πάσης

- προαγωγής, η Αρχή ζητεί τη συμβουλή του Συμβουλίου Προσωπικού και τις εισηγήσεις του Γενικού Διευθυντού ή του Αναπληρωτού του". Δεδομένου ότι η Αρχή, η οποία αρχικά ζήτησε την έναρξη της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων, ήταν κακώς συγκροτημένη και η σύνθεσή της είχε κληρωθεί αντισυνταγματική, αυτό επέφερε και την εξαφάνιση όλων των άλλων μερικοτέρων προπαρασκευαστικών πράξεων, που την επακολούθησαν. 5
4. Η διαδικασία, η οποία ακολουθήθηκε από την Αρχή κατά την επανεξέταση των προαγωγών, δεν παραβίασε, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τις νομολογιακές αρχές που διέπουν την ανάκληση διοικητικών πράξεων. 10
- Βάσει αρχής του διοικητικού δικαίου, είναι επιτρεπτό, κατ' εξαίρεση του γενικού κανόνα, να δοθεί αναδρομική ισχύς με διορισμό ή προαγωγή, εάν υπάρχει γι' αυτό ρητή νομοθετική πρόνοια. Βλ. την πρόσφατη απόφαση *Soteriades & Others v. R.* 15
5. Κατά την ημερομηνία κρίσης, ο τρίτος αιτητής είχε ήδη αφυπηρητήσει και δεν εδικαιούτο να συγκαταλεγεί στον κατάλογο των υποψηφίων. Ο αιτητής αυτός δεν έχει έννομο συμφέρον για προσβολή της επίδικης απόφασης. 20
6. Η αιτιολογία που δόθηκε για τη μη υιοθέτηση των συστάσεων ήταν, υπό τις περιστάσεις, εύλογη. 25
7. Οι αιτητές στις προσφυγές 816/91 και 840/91 δεν απέδειξαν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Η αρχαιότητα του δεύτερου αιτητή, έναντι του ενδιαφερομένου μέρους, ανάγεται στο μακρινό παρελθόν, ήταν απομακρυσμένη και ασήμαντου βάρους. 30
8. Είναι θεμελιωμένη αρχή πως όταν ένα διοικητικό όργανο επιλέξει ένα υποψήφιο για διορισμό ή προαγωγή σε σύγκριση με άλλους, δεν είναι απαραίτητο, για να δικαιολογήσει την απόφασή του, να αποδείξει πως ο επιλεγείς υπερέχει έκδηλα των άλλων υποψηφίων. 35
- Αντίθετα, το βάρος απόδειξης έκδηλης υπεροχής βρίσκεται στον ώμο του αιτητή, ο οποίος θα πρέπει να αποδείξει το στοιχείο τούτο για να θεωρηθεί πως το διορίζον όργανο υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής του εξουσίας και να προκαλέσει την επέμβαση του Δικαστηρίου. 40 45

5 Η νομική έννοια του όρου έκδηλη υπεροχή έχει αναλυθεί στην απόφαση *HadjiSavva v. Republic* και στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Α.Ε. Αρ. 522, *Rollis Lewis v. Δημοκρατίας*.

Οι αιτητές δεν απέδειξαν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών και η απόφαση της Αρχής ήταν εύλογα επιτρεπτή.

10 Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- 15 *P.I.K. & Άλλοι ν. Καραγιώργη & Άλλων* (1991) 3 Α.Α.Δ. 159·
Δημοκρατία ν. Στυλιανού κ.α., (1990) 3 Α.Α.Δ. 2427·
Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 973·
- 20 *Χριστοφή ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2245·
Δημοκρατία ν. Πιτσιλλίδη και Άλλου (1990) 3 Α.Α.Δ. 4330·
- 25 *Republic v. Safirides* (1985) 3 C.L.R. 163·
Paschalis v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 1897·
Βανέξης κ.α. ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2522·
- 30 *Λύωνας και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 2038·
Κοντογιάννη και Άλλοι ν. P.I.K., (1990) 3 Α.Α.Δ. 2827·
Λιμνάτου και Άλλες ν. Δημοκρατίας κ.α. (1990) 3 Α.Α.Δ. 4057·
- 35 *Γρηγοροπούλου ν. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 3322·
Καραγιώργης και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 1669·
- 40 *Soteriades & Others v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 1604·
Panayides v. Republic (1973) 3 C.L.R. 378·
- 45 *Haris v. Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 147·
Δημοκρατία ν. Παπαμιχαήλ (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 823·

<i>Μουρτζής v. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1615·</i>	
<i>Σταύρου v. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1206·</i>	
<i>Κωνσταντινίδης v. Ε.Δ.Υ. (1990) 3 Α.Α.Δ. 455·</i>	5
<i>Βασιλείου v. Δημοκρατίας (1989) 3(Β) Α.Α.Δ. 1005·</i>	
<i>HadjiSavva v. Republic (1982) 3 C.L.R. 76·</i>	
<i>Lewis v. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1253.</i>	10

Προσφυγή.

Προσφυγές που προσβάλλουν την προαγωγή των 15
 ενδιαφερομένων μερών στη θέση Προϊσταμένου
 Υπηρεσίας Β' (Διοικητικού Προσωπικού), αναδρομικά
 από 1.6.88.

Α. Σ. Αγγελίδης τους αιτητές. 20

Κ. Χατζηϊωάννου, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 25

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη 30
 απόφαση. Με τις προσφυγές αυτές, που συνεκδικάστηκαν
 γιατί στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης
 και παρουσιάζουν κοινά σημεία γεγονότων και νόμου, οι
 αιτητές στις προσφυγές 816/91 και 840/91 προσβάλλουν
 την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους Ανδρέα
 Ποντικού και ο αιτητής στην προσφυγή 841/91 του
 ενδιαφερόμενου μέρους Μιχαλάκη Γεωργιάδη, στη θέση
 Προϊστάμενου Υπηρεσίας Β' (Διοικητικού Προσωπικού),
 αναδρομικά από 1.6.88. 35

Οι δύο επίδικες θέσεις ήταν θέσεις προαγωγής, οι
 οποίες κενώθηκαν μετά από την ανάκληση από μέρους της
 Αρχής προηγούμενων προαγωγών ημερ. 29.11.90, που
 αφορούσαν και πάλι τα ίδια ενδιαφερόμενα μέρη, προς 40
 συμμόρφωση με τις αποφάσεις του Ανωτάτου
 Δικαστηρίου, που κήρυξαν αντισυνταγματική τη
 συγκρότηση των Συμβουλίων των Ημικρατικών
 Οργανισμών, με βάση το Ν. 149/88 και τις πράξεις που

εκδόθηκαν δυνάμει αυτού άκυρες. (Βλ., μεταξύ άλλων *ΡΙΚ κ.α. ν. Καραγιώργη κ.α.*, Α.Ε. Αρ. 1163, 1178 και 1179, ημερ. 14.2.91).

- 5 Το Συμβούλιο Προσωπικού κλήθηκε να δώσει και πάλι τη συμβουλή του προς την Αρχή για την πλήρωση των δύο θέσεων και συνήλθε σε δύο συνεδρίες. Με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς που επικρατούσε κατά την 1.11.89, που εξετάστηκαν αρχικά οι δύο άλλες κενές
- 10 θέσεις, το Συμβούλιο Προσωπικού, αφού έλαβε υπόψη τον Κανονισμό 4(3)(β) των Περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικών Κανονισμών, που αναφέρεται στους βαθμούς του Ανώτερου Προσωπικού και τον Κανονισμό 10, παράγραφοι (1) και (4), όπως έχει
- 15 τροποποιηθεί με την Κ.Δ.Π. 91/89-21.4.89, που θέτει σαν προϋπόθεση, για προαγωγή υπαλλήλου στον αμέσως ανώτερο του κατεχόμενου βαθμό, τη συμπλήρωση τριετίας στον κατεχόμενο βαθμό, προχώρησε στον καταρτισμό του καταλόγου των υποψηφίων, οι οποίοι δικαιούνται
- 20 κρίσεως και που, την 1 Νοεμβρίου 1989, είχαν συμπληρώσει τριετία στο βαθμό του Επιθεωρητή, που είναι ο αμέσως κατώτερος βαθμός του Προϊστάμενου Υπηρεσίας "Β".
- 25 Ανάμεσα στους υποψήφιους, που είχαν συμπληρώσει τριετία στο βαθμό του Επιθεωρητή, περιλαμβάνονταν τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και οι αιτητές Αντώνης Ορθοδόξου και Χαράλαμπος Σιαπιτής.
- 30 Το Συμβούλιο, συνεχίζοντας τις εργασίες του, μελέτησε τα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα όλων των υποψηφίων σε συνδυασμό με την υπηρεσιακή τους κατάσταση και διαπίστωσε πως τα ενδιαφερόμενα μέρη πληρούσαν το Σχέδιο Υπηρεσίας. Αναφορικά με τους
- 35 αιτητές Ορθοδόξου και Σιαπιτή, το Συμβούλιο συμβούλευσε την Αρχή, να μελετήσει τα προσόντα τους και να αποφασίσει κατά πόσον αυτά μπορούσαν να θεωρηθούν ισοδύναμα με μόρφωση επιπέδου σχολής μέσης εκπαίδευσης.
- 40 Στη συνέχεια το Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη, στο σύνολό τους, τα κριτήρια που καθιερώνει ο Κανονισμός 10(7), όπως έχει τροποποιηθεί με την Κ.Δ.Π. 163/90-

13.7.90, προχώρησε σε αξιολόγηση και σε σύγκριση των 44 υποψηφίων μεταξύ τους, για να μπορέσει να δώσει τη συμβουλή του προς την Αρχή.

Ύστερα από την προαναφερθείσα αξιολόγηση των 44 υποψηφίων μεταξύ τους, το Συμβούλιο επέλεξε επτά ως τους επικρατέστερους και πιο κατάλληλους για την πλήρωση των θέσεων, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονταν ο αιτητής Σιαπιτής και τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη.

Ακολούθως το Συμβούλιο, έχοντας και πάλιν υπόψη στο σύνολό τους τα κριτήρια που καθιερώνει ο Κανονισμός 10(7), όπως έχει τροποποιηθεί με την Κ.Δ.Π. 163/90-13.7.90, τις βαθμολογίες, τις παρατηρήσεις και τις συστάσεις των Προϊσταμένων τους στα Φύλλα Ποιότητας (Έκθεση Προόδου)/Προαγωγής (ΦΠ/Π), για την περίοδο από το Νοέμβριο του 1985 μέχρι και τον Οκτώβριο του 1989, καθώς και το περιεχόμενο του προσωπικού τους φακέλλου, προχώρησε σε περαιτέρω αξιολόγηση, και σε σύγκριση μεταξύ τους, των επτά επιλεγέντων επικρατέστερων υποψηφίων και αποφάσισε όπως, στον κατάλογο των επικρατέστερων και πιο κατάλληλων για προαγωγή υποψηφίων, παραμείνουν τέσσερις υποψήφιοι, οι οποίοι υπερτερούν όλων των άλλων σε ουσιαστική καταλληλότητα. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονταν ο αιτητής Σιαπιτής και τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη.

Το σχετικό πρακτικό του Συμβουλίου συνεχίζει ως εξής:

"Η επιλογή από το Συμβούλιο Προσωπικού των τεσσάρων αυτών υποψηφίων, ως των πιο κατάλληλων για προαγωγή, γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η Αρχή θα αποφασίσει ότι, καίτοι ο κ. Σιαπιτής δεν κατέχει απολυτήριο σχολής μέσης εκπαίδευσεως, δύναται να θεωρηθεί ότι έχει γενική μόρφωση, που μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ισοδύναμη με επίπεδο πεντατάξιας σχολής μέσης εκπαίδευσεως.

Ολοκληρώνοντας την αξιολόγησή του, το Συμβούλιο Προσωπικού έκρινε ότι οι πιο πάνω τέσσερις υποψήφιοι υπερτερούν όλων των άλλων σε ουσιαστική

καταλληλότητα, τους αξιολόγησε περαιτέρω, τους ιεράρχησε και τους τοποθέτησε κατά σειρά προτεραιότητας, για να μπορέσει να δώσει τη συμβουλή του προς την Αρχή.

5

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Προσωπικού, κ. Μοδέστου, και τα μέλη κ.κ. Α. Κρητιώτης και Α. Πάρπας πιστεύουν ότι η σειρά, που έχουν οι επιλεγέντες υποψήφιοι στον κατάλογο των τεσσάρων επικρατεστέρων, αποτελεί και τη σειρά προτεραιότητας των υποψηφίων, γι' αυτό και συμβουλεύουν την Αρχή να προχωρήσει στην πλήρωση των δύο κενών θέσεων Προϊστάμενου Υπηρεσίας 'Β' Διοικητικού Προσωπικού, με βάση τον ακόλουθο κατάλογο των τεσσάρων επικρατέστερων και πιο κατάλληλων υποψηφίων, που έχει ως εξής:

	Όνομα	Αρ. Υπ.
20	1. Μιχαλάκης Γεωργιάδης	373
	2. Ανδρέας Ι. Ποντικού	2002
25	3. Νίκος Οικονόμου	1809
	4. Χαράλαμπος Α. Σιαπιτής	2257

Με την ανωτέρω, κατά σειρά προτεραιότητας, ιεράρχηση των επικρατεστέρων και πιο κατάλληλων υποψηφίων διαφώνησαν τα μέλη του Συμβουλίου Προσωπικού κ.κ. Κ. Κορινός, Α. Παντέλας και Κλ. Σολέας, οι οποίοι έκαμαν δική τους ιεράρχηση και καταρτισμό σειράς προτεραιότητας και συμβουλεύουν την Αρχή να προχωρήσει στην πλήρωση των δύο κενών θέσεων Προϊστάμενου Υπηρεσίας 'Β', Διοικητικού Προσωπικού, με βάση τον πιο κάτω, κατά σειρά προτεραιότητας, κατάλογο των επικρατέστερων και πιο κατάλληλων υποψηφίων, τους οποίους θεωρούν ότι υπερτερούν όλων των άλλων σε ουσιαστική καταλληλότητα:

40

Όνομα	Αρ. Υπ.	
1. Μιχαλάκης Γεωργιάδης	373	
2. Χαράλαμπος Α. Σιαπιτής	2257	5
3. Ανδρέας Ι. Ποντικού	2002	
4. Νίκος Οικονόμου	1809"	10

Το Συμβούλιο της Αρχής επιλήφθηκε του θέματος πλήρωσης των δύο κενών θέσεων στη συνεδρίασή του με ημερομηνία 9.7.91.

Το Συμβούλιο προχώρησε στη μελέτη και συζήτηση όλων των δεδομένων για τους υποψηφίους και συγκεκριμένα των πρακτικών του Συμβουλίου Προσωπικού και της Εισήγησης του Γενικού Διευθυντή (Τεκμήριο 3), ο οποίος ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

"Από τη διεξοδική μελέτη των πρακτικών του Συμβουλίου Προσωπικού και των προσωπικών φακέλων των υποψήφιων υπαλλήλων, διαπίστωσα ότι η Συμβουλή του Συμβουλίου Προσωπικού, όσον αφορά τον υποψήφιο Μιχαλάκη Γεωργιάδη (373), είναι σωστή και δικαιολογημένη, γι' αυτό και εισηγούμαι προαγωγή του στη θέση Προϊστάμενου Υπηρεσίας 'Β', διότι πιστεύω ότι είναι πολύ καλός υπάλληλος, ικανός και καθόλα κατάλληλος για τα καθήκοντα της θέσεως αυτής.

Όσον αφορά τη δεύτερη κενή θέση, διαπιστώνω διαφωνία μεταξύ των μελών του Συμβουλίου Προσωπικού, γι' αυτό προχώρησα σε πιο ενδελεχή έρευνα και μελέτη των δεδομένων όλων των υπόλοιπων υποψήφιων, ώστε να μπορέσω να σχηματίσω καλύτερη προσωπική άποψη.

Στον πίνακα των υποψήφιων περιλαμβάνεται ο υπάλληλος Αντώνης Ορθοδόξου (1806) ο οποίος είναι ο αρχαιότερος στην υπηρεσία υποψήφιος και ο οποίος αφυπηρέτησε ήδη από την 1η Ιουνίου, 1990.

5 Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πιο πάνω θέσεις θα πληρωθούν αναδρομικά από 1.6.1988, διότι είναι θέσεις της Διαρθρώσεως Προσωπικού του 1988 και επειδή πιστεύω ότι ο κ. Α. Ορθοδόξου υπήρξε πολύ καλός υπάλληλος, εισηγούμαι προαγωγή του στη θέση Προϊστάμενου Υπηρεσίας 'Β', για πλήρωση της δεύτερης κενής θέσεως.

10 Εκτός του γεγονότος ότι ο Α. Ορθοδόξου κρίνεται καθόλα άξιος για προαγωγή, η εισήγησή μου γίνεται προς ηθική ικανοποίηση ενός υπαλλήλου που εργάστηκε για 38 χρόνια με πλήρη συνείδηση των υποχρεώσεών του. Επιπρόσθετα, λόγω της αφυπηρετήσεώς του, κενούται αμέσως η θέση και η 15 Αρχή μπορεί να προχωρήσει άμεσα στην πλήρωσή της με προαγωγή άλλου υπαλλήλου."

20 Το Συμβούλιο έλαβε επίσης υπόψη το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων των υποψηφίων, στους οποίους περιλαμβάνονταν τα Φύλλα Ποιότητας/Προαγωγής τους και παρατήρησε τα ακόλουθα για τα ενδιαφερόμενα μέρη:

25 "Ο υποψήφιος Μιχαλάκης Γεωργιάδης (373) κρίνεται ως πολύ καλός και εργατικός υπάλληλος με υψηλό αίσθημα ευθύνης."

30 "Ο υποψήφιος Ανδρέας Ι. Ποντικού (2002) κρίνεται ως πολύ καλός υπάλληλος που εκτελεί τα καθήκοντά του ικανοποιητικά. Συστήνεται για προαγωγή από τους Προϊστάμενούς του."

35 Επίσης παρατήρησε πως οι υπόλοιποι υποψήφιοι, που πληρούσαν τα προσόντα, ήταν νεώτεροι στο βαθμό του Επιθεωρητή.

Το σχετικό πρακτικό της συνεδρίασης του Συμβουλίου της Αρχής καταλήγει ως εξής:

40 "Με βάση τα πιο πάνω το Συμβούλιο συνέκρινε τους υποψήφιους μεταξύ τους και έκρινε ότι οι υποψήφιοι Μιχαλάκης Γεωργιάδης (373) και Ανδρέας Ι. Ποντικού (2002) υπερέχουν καταφανώς όλων των υπόλοιπων

υποψήφιων σε ακαδημαϊκά προσόντα, επίδοση, απόδοση και ικανότητες και ότι είναι οι καταλληλότεροι υποψήφιοι για πλήρωση των δύο κενών θέσεων, γι' αυτό και αποφάσισε την προαγωγή τους στο βαθμό του Προϊστάμενου Υπηρεσίας 'Β', 5 Διοικητικού Προσωπικού.

Σχετικά με την εισήγηση του Γενικού Διευθυντή για προαγωγή του κ. Αντώνη Ορθοδόξου στη θέση του Προϊστάμενου Υπηρεσίας 'Β' Διοικητικού Προσωπικού, 10 το Συμβούλιο, αφού μελέτησε τον προσωπικό φάκελλο του κ. Ορθοδόξου, παρατήρησε ότι η βαθμολογία του είναι χαμηλότερη από τους άλλους κρινόμενους, υστερεί σε ακαδημαϊκά προσόντα και είναι και νεώτερος στο βαθμό του Επιθεωρητή. 15

Το Συμβούλιο, αφού έλαβε όλα αυτά υπόψη, έκρινε ότι δεν μπορεί να αποδεχθεί την εισήγηση του Γενικού Διευθυντή. 20

Οι προαγωγές θα είναι αναδρομικές από την 1 Ιουνίου, 1988."

Είναι η εισήγηση του δικηγόρου των αιτητών πως το Διοικητικό Συμβούλιο λανθασμένα ζήτησε νέα συμβουλή 25 από το Συμβούλιο Προσωπικού και νέα εισήγηση του Γενικού Διευθυντή, για το λόγο ότι το μοναδικό μέρος της σύνθετης διοικητικής ενέργειας που έπασχε από αντισυνταγματικότητα, ήταν η τελική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ημερ. 29.11.90, και μόνο τούτο 30 έπρεπε να είχε ανακληθεί και επανεξεταστεί.

Επιπρόσθετα, υποστήριξε πως η νέα πράξη βασίστηκε παράνομα σε καθεστώς διάφορο από εκείνο της πράξης που ακύρωσε το Δικαστήριο και συγκεκριμένα στις 35 Κ.Δ.Π. 91/89 και 163/90, που ήταν μεταγενέστερες του ουσιώδους χρόνου έναρξης της ανακληθείσας πράξης.

Η επίδικη πράξη εκδόθηκε μετά από επανεξέταση των προαγωγών, σε συμμόρφωση με αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η νέα πράξη που εκδίδεται μετά από ακυρωτική απόφαση, ανάγεται στο χρόνο έκδοσης της παλαιάς, εξαλείφει ex tunc την προσβαλλόμενη πράξη ή 40

- απόφαση και επαναφέρει τα πράγματα στο πραγματικό και νομικό καθεστώς του χρόνου της διοικητικής πράξης που ακυρώθηκε. (Βλ. *Δημοκρατία ν. Ανδρέα Στυλιανού κ.α.*, Α.Ε. 1028, 1029 & 1034, ημερ. 10.7.90, *Χρίστος Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 125/86, ημερ. 25.4.89, *Δρ. Χρυσόστομος Χριστοφή ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 343/88, ημερ. 30.9.89, *Δημοκρατία ν. Αλέκος Πιτσιλίδης κ.α.*, Α.Ε. Αρ. 1086, ημερ. 13.12.90).
- 5
- 10 Η διοίκηση έχει καθήκον να προβεί σε νέα κρίση, με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που λήφθηκε η απόφαση. (Βλ., *R. v. Safirides* (1985) 3 C.L.R. 163, 170, *Paschalis v. Republic*, Υπ. Αρ. 570/88, ημερ. 17.10.88).
- 15
- 20 Στα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Προσωπικού ρητά αναφέρεται πως, η παροχή συμβουλής προς την Αρχή, για τις δύο κενές θέσεις, θα πρέπει να γίνει με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς που επικρατούσε κατά την 1.11.90, με βάση το οποίο εξετάστηκαν αρχικά οι δυο θέσεις.
- 25 Όπως έχει επανειλημμένα νομολογηθεί σε σειρά αποφάσεων, η νέα πράξη, έστω και αν της δοθεί αναδρομική ισχύς, εκδίδεται κατά λογική ανάγκη στο παρόν και όχι στο παρελθόν. Στο παρόν όμως δεσμευτικό είναι το ισχύον δίκαιο, τόσο το νομοθετημένο, όσο και το νομολογιακό. Το γεγονός ότι το δίκαιο αυτό είναι άλλο από εκείνο που ίσχυε κατά το χρόνο έκδοσης της πράξης
- 30 που ακυρώθηκε, δεν του αφαιρεί τη δεσμευτικότητα, ούτε αίρει την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής πράξης, που σημαίνει κατ' ανάγκη δέσμευση της Διοίκησης από το ισχύον δίκαιο. (Βλ. Δαγτόγλου - Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, γ/Π, 1982, σελ. 148-151, *Παναγιώτης Βανέζης κ.α. ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 320/87 κ.α., ημερ. 31.10.89, *Λύωνας κ.α. ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 683/88 κ.α., ημερ. 14.6.90, *Δημοκρατία ν. Στυλιανού κ.α.*, ανωτέρω, *Μαίρη Κοντογιάννη κ.α. ν. Ρ.Ι.Κ.*, Υπ. Αρ. 386/88 κ.α., ημερ. 25.8.90).
- 35
- 40 Το Συμβούλιο Προσωπικού έλαβε υπόψη τον Κανονισμό 4(3)(β) των Κανονισμών, τον Κανονισμό 10, παράγραφοι (1) και (4), όπως τροποποιήθηκε με την

Κ.Δ.Π. 91/89, ημερ. 21.4.89 και τον Κανονισμό 10, παράγραφος (7), όπως τροποποιήθηκε με την Κ.Δ.Π. 163/90, ημερ. 13.7.90.

Η Κ.Δ.Π. 91/89 έχει ημερομηνία έκδοσης την 21.4.89, 5
 συνεπώς ήταν ισχύον δίκαιο κατά τον πρώτο ουσιώδη
 χρόνο. Η Κ.Δ.Π. 163/90, που εκδόθηκε μετά τον πρώτο
 ουσιώδη χρόνο των προαγωγών, δεν επέφερε οποιαδήποτε
 τροποποίηση στα κριτήρια του Κανονισμού 10(7), εκτός 10
 από το δικαίωμα να καλεί η Αρχή τους υποψήφιους σε
 συνεντεύξεις, πράγμα το οποίο η Αρχή δεν έπραξε. (Βλ.
 μεταξύ άλλων, *Αλίκη Λιμνάτου κ.α. ν. Ε.Ε.Υ. κ.α.*, Α.Ε.
 Αρ. 1014, ημερ. 28.11.90, *Γρηγοροπούλου ν. Δημοκρατίας*,
 Υπ. Αρ. 713/87 κλπ, ημερ. 30.10.92, *Καραγιώργης κ.α. ν.*
Δημοκρατίας, Υπ. Αρ. 616/88 κλπ, ημερ. 15.5.90). 15

Η Αρχή δεσμεύετο να εφαρμόσει το ισχύον δίκαιο,
 αναφορικά με τη διαδικασία των προαγωγών, και για το
 λόγο ότι η προγενέστερη ενώπιόν της διαδικασία έπασχε.
 Σύμφωνα με τον Κανονισμό 10(5) των Κανονισμών, "Αι 20
 προαγωγαί ενεργούνται υπό της Αρχής. Προ πάσης
 προαγωγής, η Αρχή ζητεί τη συμβουλήν του Συμβουλίου
 Προσωπικού και τις εισηγήσεις του Γενικού Διευθυντού ή
 του Αναπληρωτού του". Δεδομένου ότι η Αρχή, η οποία 25
 αρχικά ζήτησε την έναρξη της διαδικασίας πλήρωσης των
 θέσεων, ήταν κακώς συγκροτημένη και η σύνθεσή της είχε
 κηρυχθεί αντισυνταγματική, αυτό επέφερε και την εξαφάνιση
 όλων των άλλων μερικότερων προπαρασκευαστικών
 πράξεων, που την επακολούθησαν. (Βλ. Κυριακόπουλος,
Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο Γ'. 1962, σελ. 152). 30

Συνεπώς, η διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε από την
 Αρχή κατά την επανεξέταση των προαγωγών, δεν
 παραβίασε καθ' οιονδήποτε τρόπο τις νομολογιακές αρχές 35
 που διέπουν την ανάκληση διοικητικών πράξεων. Οι πιο
 πάνω ισχυρισμοί των αιτητών απορρίπτονται.

Ο δικηγόρος των αιτητών εισηγήθηκε επίσης, πως
 λανθασμένα η Αρχή εθεώρησε σαν ουσιώδη χρόνο κατοχής 40
 των προσόντων από τους υποψηφίους την 1.11.89, ενώ
 έδωσε αναδρομική ισχύ στις προαγωγές από 1.6.88 και
 υπέβαλε πως αυτή η ενέργεια της Αρχής είχε σαν
 αποτέλεσμα να αποκλειστεί από τον κατάλογο

υποψηφίων ο καθόλα προσοντούχος, αιτητής Σάββας Ξενοφώντος, ο οποίος στην 1.2.89 είχε αφυπηρετήσει. Ο δικηγόρος των αιτητών ισχυρίστηκε πως ο ουσιώδης χρόνος, για τη διαπίστωση των προσόντων από τους υποψηφίους, δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερος του χρόνου έναρξης της προαγωγής.

Βάσει αρχής του διοικητικού δικαίου, είναι επιτρεπτό, κατ' εξαίρεση του γενικού κανόνα, να δοθεί αναδρομική ισχύς σε διορισμό ή προαγωγή, εάν υπάρχει γι' αυτό ρητή νομοθετική πρόνοια. Στην πρόσφατη απόφαση **Soteriades & Others v. Republic** (1987) 3 C.L.R. 1604, τα ενδιαφερόμενα μέρη διορίστηκαν στις επίδικες θέσεις την 12.8.82, η δε ισχύς του διορισμού αυτού άρχισε από την 10.7.81, ημερομηνία κατά την οποία δημοσιεύτηκε στην **Επίσημη Εφημερίδα** ο Ν. 15/82, ο οποίος τροποποιούσε τον Τακτικό Προϋπολογισμό και Προϋπολογισμό Ανάπτυξης, με πρόνοια για παραχώρηση κονδυλίων για πλήρωση των επίδικων θέσεων. Σε ισχυρισμό των αιτητών, ότι η ΕΔΥ δεν εδικαιούτο να διορίσει τα ενδιαφερόμενα μέρη αναδρομικά από 10.7.81, το Δικαστήριο αποφάνθηκε πως ο αναδρομικός διορισμός ήταν επιτρεπτός και στα πλαίσια των εξουσιών της Επιτροπής.

Κατά την ημερομηνία κρίσης, δηλαδή την 1.11.89, ο αιτητής Ξενοφώντος είχε ήδη αφυπηρετήσει και δεν εδικαιούτο να συγκαταλεγεί στον κατάλογο των υποψηφίων. Ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον για προσβολή της επίδικης απόφασης (Βλ. Σπηλιωτόπουλος, **Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου**, Έκδοση 1978, παράγραφος 396, σελ. 359 και **Petrakis Panayides v. Republic** (1973) 3 C.L.R. 378, 382).

Από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Προσωπικού φαίνεται ότι διενεργήθηκε η δέουσα έρευνα, όσον αφορά τα προσόντα τόσο των αιτητών στις προσφυγές 816/91 και 840/91, όσο και των ενδιαφερομένων μερών. Τα πρακτικά αυτά τέθηκαν ενώπιον της Αρχής στη συνεδρίασή της, με ημερ. 9.7.91 (Τεκμήριο 1). Όπως ρητά αναφέρθηκε στο σχετικό πρακτικό, το Συμβούλιο μελέτησε και συζήτησε διεξοδικά όλα τα δεδομένα για τους υποψηφίους,

συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών φακέλων και των Φύλλων Ποιότητας/Προαγωγής τους και αιτιολόγησε ειδικά την απόκλιση της από τη σύσταση του Διευθυντή, ικανοποιώντας έτσι τις νομολογιακές αρχές επί του θέματος (Βλ. *Georghios Haris v. Republic*, Α.Ε. Αρ. 699, ημερ. 27.1.89, *Δημοκρατία ν. Πέτρος Παπαμιχαήλ*, Α.Ε. Αρ. 745, ημερ. 12.4.89, *Μάριος Μουτζής ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 955/88, ημερ. 4.7.89, *Ελένη Σταύρου ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 104/87, ημερ. 22.5.89). Από συγκριτική μελέτη των φακέλων του αιτητή και των ενδιαφερομένων μερών, κρίνω ότι η αιτιολογία που δόθηκε για τη μη υιοθέτηση των συστάσεων ήταν υπό τις περιστάσεις, εύλογη.

Οι αιτητές στις προσφυγές 816/91 και 840/91 δεν απέδειξαν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Ο αιτητής Ορθοδόξου υστερεί στο σύνολο της βαθμολογίας του από το ενδιαφερόμενο μέρος Ποντικού και υστερεί σε αρχαιότητα στον κατεχόμενο βαθμό. Ο αιτητής Σιαπιτής δεν υπερέρχει του ενδιαφερόμενου μέρους Ποντικού στο σύνολο της βαθμολογίας του, όπως αποδεικνύεται από τα Φύλλα Ποιότητας/Προαγωγής που αφορούν τον ουσιαστικό χρόνο. Η αρχαιότητα του αιτητή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους ανάγεται στο μακρινό παρελθόν, ήταν απομακρυσμένη και ασήμαντου βάρους (Βλ. *Κωνσταντινίδης ν. ΕΔΥ*, Υπ. Αρ. 81/89, ημερ. 14.2.90, *Βασιλείου ν. Δημοκρατίας*, Υπ. Αρ. 508/88, ημερ. 26.4.89).

Είναι θεμελιωμένη αρχή πως όταν ένα διοικητικό όργανο επιλέξει ένα υποψήφιο για διορισμό ή προαγωγή σε σύγκριση με άλλους, δεν είναι απαραίτητο, για να δικαιολογήσει την απόφασή του, να αποδείξει πως ο επιλεγείς υπερέχει έκδηλα των άλλων υποψηφίων.

Αντίθετα, το βάρος απόδειξης έκδηλης υπεροχής βρίσκεται στους ώμους του αιτητή, ο οποίος θα πρέπει να αποδείξει το στοιχείο τούτο για να θεωρηθεί πως το διορίζον όργανο υπερέβη τα ακραία όρια της διακριτικής του εξουσίας και να προκαλέσει την επέμβαση του Δικαστηρίου.

Η νομική έννοια του όρου έκδηλη υπεροχή έχει

αναλυθεί στην απόφαση *HadjiSavva v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 76, 79, και στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Α.Ε. Αρ. 522, *Rollis Lewis v. Δημοκρατίας*, ημερ. 30.5.89.

5

Οι αιτητές δεν απέδειξαν έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών και η απόφαση της Αρχής ήταν εύλογα επιτρεπτή.

10

Οι προσφυγές απορρίπτονται και η επίδικη απόφαση επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα.

15

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.